

Kausityö Suomessa 1.1.2018 alkaen

Kausityölaki (907/2017) 1.1.2018 alkaen. Laki perustuu EU:n kausityödirektiiviin (2014/36/EU) ja sitä sovelletaan Suomessa tehtävään kausiluonteiseen työhön lain voimaantulosta alkaen. Kausityölakia ei sovelleta luonnonmarjanpaimintaan, koska luonnonmarjanpaiminta ei tapahdu työsuhteessa. Luonnonmarjanpaiminta tapahtuu entiseen tapaan aiesopimuksen ja ennakkoselvitysmenettelyn mukaisesti.

Kausityölaki on erityislaki suhteessa ulkomaalaislakiin ja viisumisäännöstöön. Siltä osin, kun kausityölaissa ei muuta säädetä, sovelletaan ulkomaalaislakia ja viisumisäännöstöä. On tärkeä huomioida, että kausityölain voimaantulon myötä ulkomaalaislain 79 § 1 momentin 4 kohta kumotaan eli ulkomaalaisen ei ole enää sallittua tulla marjojen, hedelmien, erikoiskasvien, juuresten tai vihannesten paimintaan tai korjuuseen taikka turkistarhatyöhön enintään kolmeksi kuukaudeksi ilman kausityöhön tarkoitettua lupaa. Lähtökohtaisesti kaikkeen kausityöhön Suomessa tarvitaan jatkossa kausityöhön oikeuttava lupa.

Kausityöviisumihakemuksen käsittelyssä noudatetaan normaaleja viisumisäännösten mukaisia käsittelyaikoja. Kausityöhön oikeuttava lupa myönnetään koskemaan työtä yhden tai useamman nimetyn työnantajan palveluksessa kerrallaan. Kausityöntekijä ei voi kesken työnteon vaihtaa työnantajaa. Kausityöhön myönnettyssä viisumissa on lisätieto Seasonal Work FI. Kausityöviisumin voimassaolo alkaa työsuhteen alkupäivästä.

Erilaiset kausityöluvut

Erilaiset luvat ovat tilanteesta ja hakijasta riippuen seuraavanlaiset:

- 1) Kausityöviisumi, kun kyse on viisumivollisen maan kansalaisesta ja kausityö kestää enintään 90 päivää.
- 2) Kausityötodistus, kun kyse on viisumivapaan maan kansalaisesta ja kausityö kestää enintään 90 päivää.
- 3) Kausityöoleskelulupa, kun kyse on yli 90 päivää kestävästä kausityöstä.

Edustusto käsittelee ja ratkaisee kausityöviisumia koskevan hakemuksen. Kausityötodistus ja kausityöoleskelulupa kuuluvat Maahanmuuttoviraston ratkaistaviksi. Lisätietoja näistä löytyy Maahanmuuttoviraston nettisivuilta www.migri.fi.

Mihin toimialoihin kausityölakia sovelletaan?

Ne maatalouden ja matkailun toimialat, joihin kausityölakia sovelletaan, on säädetty kausityölain 24 §:n nojalla valtioneuvoston asetuksessa (966/2017). Kausityölain soveltamisalaan kuuluvat:

Maatalouden alaan kuuluvat toimialat, joihin kuuluu kausiluonteista toimintaa, ovat seuraavat toimialaluokituksen TOL 2008 mukaiset toimialat:

- 1) Kasvinviljely ja kotieläintalous ja niihin liittyvät palvelut, ei kuitenkaan metsästys ja sitä palveleva toiminta;
- 2) Metsänhoito.

Matkailun alaan kuuluvat toimialat, joihin kuuluu kausiluonteista toimintaa, ovat seuraavat toimialaluokituksen TOL 2008 mukaiset toimialat:

- 1) Rannikkovesiliikenteen henkilökuljetus;
- 2) Sisävesiliikenteen henkilökuljetus;
- 3) Majoitus- ja ravitsemistoiminta;
- 4) Matkanjärjestäjien toiminta;
- 5) Varauspalvelut, matkaoppaiden palvelut ym.;
- 6) Esittäviä taiteita palveleva toiminta;
- 7) Huvi- ja teemapuistojen toiminta;
- 8) Hiihto- ja laskettelukeskukset.

Pelkästään työn sijoittuminen edellä mainituille aloille ei ratkaise, soveltuuko kausityölaki vai ei. Työn on lisäksi oltava kausiluonteista, vuodenaikojen mukaan vaihtelevaa, jotta kausityölaki soveltuisi.

Kausityölakia ei sovelleta silloin, kun henkilö asuu EU-jäsenmaassa tai hän on EU:n vapaan liikkuvuuden piirissä. Tällöin ulkomaalaisen on haettava työntekijän oleskelulupaa (lisätietoja www.migri.fi.)

Kausityöviisumin hakeminen ja liitteet

Kausityöviisumia haetaan Suomen edustustolta. Kausityöviisumia ei voi hakea toisen Suomea edustavan Schengen-maan edustustolta, vaan hakijan tulee asioida Suomen edustustossa tai Suomen käyttämän ulkoisen palveluntarjoajan toimistossa.

Viisumihakemukseen liitetään normaalit viisumihakemuksen liitteet ja lisäksi seuraavat liitteet:

- a) Voimassaoleva työsopimus tai sitova työtarjous, joka koskee kausityön tekemistä Suomeen sijoittautuneelle työnantajalle ja jossa määritellään:
 - i. Työpaikka ja työn luonne;
 - ii. Työsuhteen kesto;
 - iii. Palkka;
 - iv. Työtunnit per viikko tai kuukausi;
 - v. Mahdollisen palkallisen loman pituus;
 - vi. Muut merkitykselliset työehdot ja
 - vii. Työsuhteen alkamispäivä.
- b) Selvitys asianmukaisesta majoituksesta
- c) Työnantajan allekirjoittama vakuutustodistus

Muutoksenhaku

Viisumiasiassa asianosaisena pidetään viisumihakijaa. Viisumihakija voi valittaa itseään koskevasta epävästä viisumipäätöksestä hallinto-oikeuteen. Viisumihakija saa epäävän viisumipäätöksen mukaan valitusosoituksen, josta käy ilmi tarkemmat ohjeet valituksen tekemistä varten.

Kausityöviisumeita koskevissa päätöksissä myös työnantajalla on rajoitetusti oikeus hakea muutosta päätökseen. Työnantaja saa hakea muutosta epäävään viisumipäätökseen valittamalla hallinto-oikeuteen silloin, kun kausityöviisumi on evätty työnantajasta johtuvasta syystä. Työnantajalle annetaan tiedoksi päätös ja valitusosoitus silloin, kun kyse on työnantajasta johtuvasta syystä tehdystä epävästä viisumipäätöksestä.

Luonnonmarjanpoiminta viisumilla

Kausityölakia ei sovelleta luonnonmarjanpoimintaan. Viisumilla tapahtuvaa luonnonmarjanpoimintaa varten on annettu erillinen ohje.